

Бр: 10-5
Скопје: 10.02.2021

Врз основа на член 10 и член 15 став (3) од Законот за контрола на државната помош („Службен весник на Република Македонија,, бр. 145/10), а постапувајќи по Известувањето за планирано доделување на помош бр. 10-5 од 13.01.2021 година, поднесено од Фондот за иновации и технолошки развој, согласно Правилникот за инструмент за поддршка – Кофинансирани грантови за технолошки развој за забрзан економски раст, Комисијата за заштита на конкуренцијата на седницата одржана на 10.02.2021 година го донесе следното

РЕШЕНИЕ

Комисијата за заштита на конкуренцијата при испитување на Известувањето за планирано доделување на помош бр. 02-709/2 (наш бр. 10 – 5) од 13.01.2021 година, поднесено од страна на Фондот за иновации и технолошки развој како давател на државната помош, утврди дека:

Правилникот за инструмент за поддршка – Кофинансирани грантови за технолошки развој за забрзан економски раст претставува **шема на помош** согласно член 4 став (1) точка 1) од Законот за контрола на државната помош.

Доделувањето на средствата наменети за реализација на шемата на помош претставува државна помош во смисла на член 5 став (1) од Законот за контрола на државната помош и **доделувањето на истата е дозволено како помош за отстранување на потешкотиите во домашното стопанство** согласно член 8 став (2) точка б) од Законот за контрола на државната помош.

Се задолжува Фондот за иновации и технолошки развој да води сметка истиот корисник на државна помош за иста намена/мерка да не добива државна помош од две различни извори, поради фактот што таквата помош не е дозволена.

Се задолжува Фондот за иновации и технолошки развој да подготви извештаи за доделената државна помош во тековната година врз основа на Правилникот за инструмент за поддршка – Кофинансирани грантови за технолошки развој за забрзан економски раст и истите да ги достави до Комисијата за заштита на конкуренцијата во законски предвидениот рок.

Тужбата за поведување на управен спор не го одлага извршувањето на решението.

Образложение

Согласно член 10 од Законот за контрола на државната помош („Службен весник на Република Македонија,, бр. 145/10), Комисијата за заштита на конкуренцијата, во натамошниот текст „Комисија,, е надлежна за оцена и надзор на секој облик на

поддршка, односно дали истата претставува државна помош во смисла на Законот за контрола на државната помош.

Секој давател на државната помош дефиниран во член 6 став (1) од Законот за контрола на државната помош е должен, според член 13 став (1) од Законот за контрола на државната помош, до Комисијата да достави известување за секој план за доделување на нова или промена на постојната државна помош, без оглед дали истата се доделува како индивидуална помош или како шема на помош.

Постапувајќи во согласност со обврската за известување, Фондот за иновации и технолошки развој, како давател на државна помош, до Комисијата достави Известување за планирано доделување на помош на основа на Правилникот за инструмент за поддршка – Кофинансирани грантови за технолошки развој за забрзан економски раст бр. 10-5 од 13.01.2021 година.

Комисијата утврди дека Известувањето е уредно и ги содржи сите податоци предвидени во член 14 став (1) од Законот за контрола на државната помош, како и тоа дека Известувањето е во согласност со Уредбата за начинот и постапката за поднесување на известување за доделување на државна помош, како и постапката за вршење надзор на постојната државна помош („Службен весник на Република Македонија,, бр. 142/11) и како ден на прием на уредно известување се смета 13.01.2021 година.

Комисијата во законски предвидениот рок го испита доставеното Известување за планирано доделување на државна помош и ја утврди следната фактичка состојба:

- **Давател на државна помош е:** Фонд за иновации и технолошки развој;
- **Корисник на државната помош е:** Шема на помош– Правилникот за инструмент за поддршка – Кофинансирани грантови за технолошки развој за забрзан економски раст;
- **Правен основ за доделување на државната помош** претставува правниот акт врз основа на која се доделува помошта – Законот за иновацииска дејност (“Службен Весник на Република Македонија” бр. 79/13, 137/13, 41/14, 44/15, 6/16, 53/16, 190/16, и 64/18), Одлуката од Влада за давање согласност на Правилникот за инструментот за поддршка - Кофинансирани грантови за технолошки развој за забрзан економски раст бр. 44-12161/1-20 од 05.01.2021 година, Одлуката на Управниот одбор на Фондот за иновации и технолошки развој за донесување на Правилникот за инструментот за поддршка - Кофинансирани грантови за технолошки развој за забрзан економски раст бр. 07-2410/4 од 30.12.2020 година и Правилникот за инструментот за поддршка - Кофинансирани грантови за технолошки развој за забрзан економски раст.

За да се утврди дали една мерка преземена од страна на давателот на државната помош претставува државна помош, се оценува дали се исполнети на кумулативен начин четирите следни критериуми:

- Таквата мерка да опфаќа трансфер на државни средства;
- Да биде селективна;
- Да претставува економска поволност за примателот и
- Да има влијание врз конкуренцијата и трговијата

Мерката опфаќа трансфер на државни средства затоа што преку Правилникот за инструментот за поддршка – Кофинансирани грантови за технолошки развој за забрзан економски раст, предвидени се средствата од Влада на РСМ, а ќе ја реализира Фондот за иновации и технолошки развој во износ од 180.000.000 денари (2.926.829 евра).

Селективноста се состои во тоа што само претпријатијата и приватните здравствени установи кои ќе ги исполнат условите од Правилникот ќе добијат средства од Буџетот на Република Северна Македонија.

Економската поволност за корисниците на помошта се гледа во фаворизирање на конкретни претпријатија, која што поволност овие претпријатија нема да ја имаат во нормални пазарни и бизнис услови.

Таквата помош има или може да има влијание врз конкуренцијата и трговијата. Имено, од условите за доделувањето на оваа поддршка, јасно се гледа дека корисниците се инволвирани во економска активност и дека оперираат на пазари на кои делуваат и други конкуренти, со што се нарушува или може да се наруши конкуренцијата преку овозможување на економска предност на конкретните претпријатија.

Оттука, при испитување на доставеното известување, Комисијата за заштита на конкуренцијата утврди дека мерката Кофинансирани грантови за технолошки развој за забрзан економски раст претставува државна помош во смисла на член 5 став (1) од Законот за контрола на државната помош.

Со Правилникот за инструментот за поддршка – Кофинансирани грантови за технолошки развој за забрзан економски раст ќе се обезбеди финансиска поддршка за технолошки развој на претпријатија и приватни здравствени установи за забрзан економски раст со цел надминување на последиците од КОВИД-19, а кои ги исполнуваат условите од Правилникот. Со Правилникот се обезбедува поддршка за следните видови на инвестициски активности:

- Набавка и воведување на нови, иновативни, напредни, „зелени,, и дигитални технологии за трансформација на производствените и деловните процеси,
- Развој и воведување на нови по-еколошки процеси и стандарди за производство и работа,
- Набавка и воведување на нови дигитални решенија и развој на дигитални бизнис модели, кои може да вклучуваат дигитализација на каналите за продажба и набавки,
- Градење на капацитетите на менаџментот и вработените за примена на новите технологии,
- Подобрување на продуктивноста и ефикасноста на производствените и/или деловните процеси,
- Намалување на трошоци на производство и оперативно работење,
- Подобрување на ефикасноста при употреба на ресурси,
- Активности за намалување на негативното влијание врз животната средина,
- Значително подобрување на квалитет и додавање на нови или значително подобрени карактеристики на производите и услугите како резултат на промените во понудата и побарувачката поврзани со последиците од КОВИД-19 кризата (вклучително стандардизација и сертификација) и
- Развивање на нови канали за продажба и активности за влез или експанзија на нови пазари – градење на постабилна и поодржлива мрежа на добавувачи.

Преку овој инструмент се обезбедува финансиска поддршка од најмногу 70% од вкупниот буџет на проектот, но не повеќе од 10.000.000 денари по апликант и тоа:

- За претпријатија и приватни здравствени установи чиј просечен број на вработени е до 10 лица и чиј годишен приход во последните две години е помал од 50.000 евра во денарска противвредност, финансирање до 70% од вкупниот буџет на проектот, но не повеќе од 2.500.000 денари,
- За претпријатија и приватни здравствени установи чиј просечен број на вработени е од 10 до 50 лица и чиј годишен приход во последните две години е од 50.000 до 2.000.000 евра во денарска противвредност, финансирање до 70% од вкупниот буџет на проектот, но не повеќе од 5.000.000 денари и
- За претпријатија и приватни здравствени установи чиј просечен број на вработени е од 50 до 250 лица и чиј годишен приход во последните две години е од 2.000.000 до 10.000.000 евра во денарска противвредност, финансирање до 60% од вкупниот буџет на проектот, но не повеќе од 10.000.000 денари.

Времетраењето на проектот за кој се доделени финансиски средства преку овој инструмент може да биде до 18 месеци. Средствата ќе се исплаќаат квартално за секој квартал по исполнување на условите за исплата. Помошта ќе се доделува во периодот јуни 2021 година до септември 2023 година.

Покрај во однос на Законот за контрола на државната помош, а согласно член 3 став (3) од истиот Закон, оценката дали доделувањето на државната помош од Правилникот за инструментот за поддршка – Кофинансирани грантови за технолошки развој за надминување на последиците од КОВИД-19 е дозволено, Комисијата за заштита на конкуренцијата ја врши и согласно одредбите од делот 3 (Привремени мерки за државна помош) од Привремената рамка на Европската комисија за мерки за државна помош за поддршка на економијата за време на појавата на КОВИД – 19 бр. Ц(2020) 1863, усвоена на 19.03.2020 година и Изменетата Привремена рамка Ц(2020) 2215, усвоена на 03.04.2020 година, точка 3.1 став 22.

При анализата, Комисијата за заштита на конкуренцијата утврди дека мерките предвидени во **Правилникот за инструментот за поддршка - Кофинансирани грантови за технолошки развој за забрзан економски раст** претставуваат државна помош во смисла на член 8 став (2) точка б) од Законот за контрола на државната помош, бидејќи се работи за помош наменета за отстранување на потешкотиите настанати со вонредната состојба предизвикана од КОВИД – 19 кризата.

Заради горенаведеното, Комисијата за заштита на конкуренцијата одлучи како во диспозитивот на ова решение.

Согласно член 26 став (3) од Законот за контрола на државната помош тужбата не го одлага извршувањето на решението, освен во случај кога Комисијата за заштита на конкуренцијата ќе наложи враќање на незаконската или злоупотребената државна помош чие доделување не е дозволено.

Правна поука: Против ова решение може да се поднесе тужба за поведување на управен спор во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

**ПРЕТСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЈАТА ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА**

Проф. Д-р Владимир Наумовски